

FINNMÁRKOKOMIŠUVDNA
FINNMARKSKOMMISJONEN

Årsmelding Jahkedieđáhus 2020

Besøksadresse / Čujuhus:

Diggevisti – Tinghuset, 9845 Deatnu / Tana

Postadresse / Poastačujuhus:
P.b. 24, 9846 Deatnu / Tana

Tlf: 78 92 64 40

E-post/E-poasta: finnmarkskommisjonen@domstol.no
Internett/Interneahtta: www.finnmarkskommisjonen.no

1. Om kommisjonen

Finnmarkskommisjonen er opprettet i medhold av Stortingets vedtak om finnmarksloven fra 2005. Kommisjonen skal avklare om det er eksisterende bruks- og eierrettigheter som folk i Finnmark gjennom langvarig bruk av utmarksressursene kan ha ervervet, men som ikke er anerkjent.

Rettighetskartleggingen skal skje på grunnlag av gjeldende nasjonal rett, og omfatter den grunnen som Finnmarkseiendommen (FeFo) overtok ved finnmarkslovens ikrafttredelse 1. juli 2006.

Fra 2013 skal kommisjonen i tillegg utrede krav om rettigheter til fiskeplasser i sjø- og fjordområder i Finnmark, dersom noen med rettslig interesse i en slik avklaring krever det. I forskrift til finnmarksloven er det gjort en presisering om at kommisjonen bare skal utrede interne rettighetsspørsmål i reindriften dersom noen med rettslig interesse i en avklaring av spørsmålet krever det.

Finnmarkskommisjonens mandat og arbeidsoppgaver er regulert i [finnmarkslovens §§ 29 – 35](#) og [forskrift om Finnmarkskommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark](#).

Finnmarkskommisjonen ble oppnevnt av Kongen i statsråd 14. mars 2008. I dag har kommisjonen følgende medlemmer: Jon Gauslaa (leder), Hilde Heggelund, Ole Henrik Magga, Veronica Andersen og John Bernhard Henriksen.

Kommisjonen har avholdt 6 møter og har arbeidet i fire utredningsfelt i 2020.

Året 2020 har for kommisjonen, som for alle andre, blitt påvirket av covid-19 og smittesituasjonen. For kommisjonen har dette særlig hatt betydning for innsamlingen av faktaopplysninger (intervjuer) og at man ikke har kunnet arrangere høringsmøter, møter med interesserepresentantene og andre. Videre har kommisjonen i 2020 kun hatt ett fysisk møte (i januar), mens de øvrige fem har vært virtuelle.

Gurut bealde/ Fra venstre: John Bernhard Henriksen, Hilde Heggelund, Jon Gauslaa (komišuvdnajodiheaddj/ kommisjonsleder), Veronica Andersen ja/og Ole Henrik Magga

1. Komišuvnna birra

Stuorradikki Finnmarkoláhka-mearrádus jagi 2005 mielddisbuvttii ahte Finnmarkkomišuvdna ášahuvvui. Komišuvdna galgá čielggadit ahte leat go Finnmarkkulaččat guhkit áiggi geavaheami vuodul háhkan geavahan- dahje eaiggáduššanvuoigatvuođaid meahcceresurssaide mat eai leat vel dohkkehuvvon.

Vuoigatvuođakártema vuodđun galgá leat gustojeaddji nationála riekti, ja kárten fátmasta eatnamiid maid Finnmarkkuopmodat (FeFo) válddii háldosis Finnmarkolága fápmuibidjama olis suoidnemánu 1. beaivve 2006.

Jagi 2013 rájes galgá komišuvdna maiddái čielggadit vuoigatvuođagaibádusaid guolástansajiide Finnmarkku mearra- ja vuotnaguovlluin, jus oktage rievttálaš beroštusa vuodul gáibida dákkár čielggadeami. Finnmarkolága láhkaásahusas lea aiddostahttojuvvon ahte komišuvdna galgá čielggadit boazodoalu siskkáldas vuoigatvuođagažaldagaid dušše jus oktage rievttálaš beroštusa vuodul gáibida dákkár čielggadeami.

Finnmarkkomišuvnna fápmudus ja bargu lea muddejuvvon [Finnmarkolágas §§ 29 – 35](#) ja [Finnmarkkomišuvnna ja Finnmarkku meahcceduopmostuolu láhkaásahusas](#).

Finnmarkkomišuvdna nammaduvvui Gonagasas stáhtaráđis njukčamánu 14. beaivvi 2008. Komišuvnna leat dál čuovvovaš miellahtut: Jon Gauslaa (jodiheaddji), Hilde Heggelund, Ole Henrik Magga, Veronica Andersen ja John Bernhard Henriksen

Jagi 2020 komišuvnna leamaš 6 čoačkkima ja lea bargan njeallje čielggadanguovllus.

Nu og earáide ge, covid-19 ja njoammundilli lea čuohcan maiddái Finnmarkkomišuvdnii. Dát guoská erenomážit fáktádieđuid čohkkemiidda (jearahallamiidda), ja ahte eat leat beassan lágídit gulaskuddančoačkkimiid dahje eará čoačkkimiid ee. beroštusovddasteddjiiguin ja earáin. Dasto lea komišuvnna leamaš dušše okta dábbálaš čoačkkim jagis 2020 (ođđajagimánu), ja dat vihtta eará čoačkkima leamaš virtuála.

2. Felt 4 Karasjok

Karasjok ble 25. januar 2011 kunngjort som felt 4. Etter at kommisjonen i desember 2019 avleverte den første delrapporten for felt 4 Karasjok som gjaldt **43 rettighetsmeldinger**, har kommisjonen i 2020 utredet interne rettighetsforhold i reindriften i Karasjok.

Rettighetsforhold internt i reindriften

Kommisjonen konkluderte i 2019 i første delrapport med at det i **Karasjok på all grunn som reindriftsloven definerer som reinbeiteområde er etablert en alminnelig bruksrett til reindriften med grunnlag i alders tids bruk**. Se rapportens [punkt 7.3.9.2 \(s. 215-216\)](#). Denne retten har det innholdet som er angitt i reindriftsloven og innebærer at grunneieren ikke kan disponere over sin eiendomsrett på en måte som er til hinder for utøvelsen av reindriftsretten.

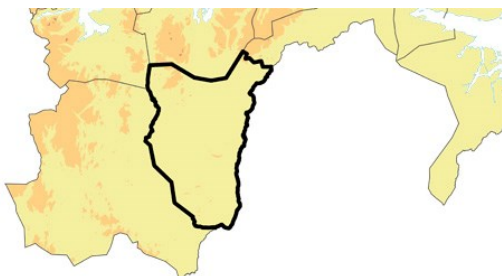
Kommisjonens hovedarbeid i 2020 i Karasjok har vært å utrede de **30 meldingene om interne rettighetsforhold i reindriften**. Temaet i den kommende delrapporten er retten innad i reindriften mellom de ulike siidaene.

Interne forhold i reindriften skal bare utredes av kommisjonen dersom noen med rettslig interesse ber om det. I Karasjok har kommisjonen altså fått 30 slike meldinger. Rettighetsmeldingene er tilgjengelige på [kommisjonens nettsted](#).

Kommisjonen har etter [finnmarksloven § 32](#) ansvaret for å fremskaffe relevant informasjon i de sakene den utreder. Det er derfor også gjort en rekke faktainnsamlinger, muntlige fra meldingsfremsettere, vitner/informanter og skriftlige fra ulike arkiver. I sakene om interne rettsforhold i reindriften er dette arbeidet krevende.

[Interesserepresentantene](#) skal ved å følge kommisjonens arbeid, bidra til å sikre et bedre grunnlag for kommisjonens arbeid og rapport. I felt 4 Karasjok er følgende interesserepresentanter:

- Laila Somby Sandvik, for fastboende utmarksbrukere
- John Aslak Johansen, for friluftslivet
- Nils Aslak Boine, for jordbruket
- Aslak Mattis N. Eira, for reindriften
- Mathis Nilsen Eira, for reindriften

2. Kárášjohka

4. čielggadanguovlu

Kárášjohka almmuhuvvui 4. čielggadanguovlun ođđajagimánu 25. beavve 2011. Maŋŋá go komišuvdna juovlamánu 2019 almmuhii 4. čielggadanguovllu Kárášjoga vuosttaš oasseraportta mii gieđahalai **43 vuoigatvuođadieđáhusa**, lea komišuvdna jagi 2020 čielggadan Kárášjoga boazodoalu siskkáldas riektediliid.

Boazodoalu siskkáldas riektedilit

Vuosttaš oasseraporttas jagis 2019 komišuvdna konkluderii ahte **Kárášjogas lea boazodollui sajáiduvvan dábálaš geavahanriekti dološáigásaš geavaheami vuođul buot daid eatnamiin mat boazodoallolága mielde definerejuvvojit boazoguohtonguovlun**. Geahča raportta [čuooggá 7.3.9.2 \(s. 215-216\)](#). Dán rievttis lea dat sisdoallu mii lea celkon boazodoallolágas ja miellidbuktá ahte eanaeaiggát ii sáhte háldet eaiggáduššanrievtti dan láhkai ahte headušta vuoigatvuođalaččaid atnit boazodoallorievtti.

Komišuvdna váldobargun jagi 2020 leamaš čielggadit **30 dieđáhusa boazodoalu siskkáldas vuoigatvuođadiliid birra**. Boahktevaš oasseraportta fáddán leat iešguđetge siiddaid vuoigatvuođat siskkáldasat boazodoalus.

Komišuvdna galge čielggadit boazodoalu siskkáldas riektediliid dušše jus muhtun geas lea rievttálaš beroštupmi oázžut ášši čielggaduvvot gáibida dan. Kárášjogas lea komišuvdna nappo ožžon 30 dákkár dieđáhusa. Vuoigatvuođadieđáhusat leat olámuttus [komišuvdna neahttasiiduin](#).

[Finnmarks-lága § 32](#) mielde komišuvnnas lea ovddasfástáduš háhkat relevánta dieđuid áššiin maid guorahallá. Dan dihtii lea komišuvdna čohkken ollu fáktadieđuid, sihke njálmálaš dieđuid dain geat leat ovddidan dieđáhusaid ja vihtaniin/informánttain, ja čálalaš dieđuid iešguđetge arkiivvain. Áššiin mat gusket boazodoalu siskkáldas riektediliide diehtočohkkenbargu lea hui gáibideaddji bargu.

[Beroštusovddasteaddjit](#) galget čuovodettiin komišuvnna barggu leat mielde sihkkarastimin buoret vuođu komišuvnna bargui ja raportii. 4. čielggadanguovllu Kárášjoga beroštusovddasteaddjit leat:

- Laila Somby Sandvik, fástaássi meahcásteaddjit
- John Aslak Johansen, olgunastin
- Nils Aslak Boine, eanadoallu
- Aslak Mattis N. Eira, boazodoallu
- Mathis Nilsen Eira, boazodoallu

3. Felt 7 Tana/Tanafjorden

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 23. september 2014 [felt 7 Tana/Tanafjorden](#) som nytt utredningsfelt.

Kommisjonen har **per 31. desember 2020 mottatt 41 meldinger om mulige rettigheter** i feltet. Disse er lagt ut på [kommisjonens nettside](#).

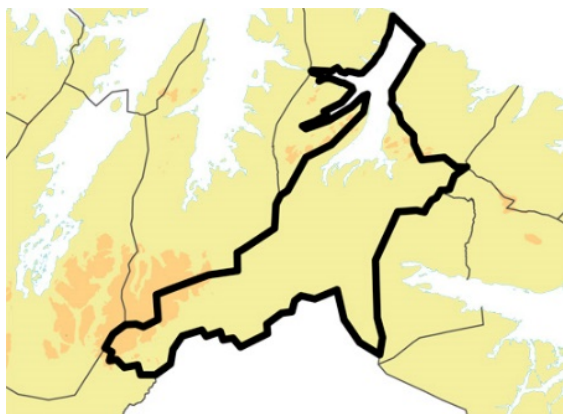
Innsamling av fakta i felt 7 har i 2020 blitt utsatt på grunn av covid-19 og smittesituasjonen.

Det var også planlagt et høringsmøte hvor de som har sendt inn rettighetsmeldinger etter at kommisjonen har avholdt sine høringsmøter i 2019 skulle innkalles. Dette har ikke latt seg gjøre i 2020, men vil bli fulgt opp så snart som mulig. Hensikten med høringsmøtene er å fremskaffe opplysninger om den enkelte meldingen/kravet. Interesserepresentantene deltar også i disse møtene.

Kommisjonens [interesserepresentanter i felt 7 Tana/Tanafjorden](#) er:

- Viktor Trosten, for fastboende utmarksbrukere
- Katri Sarak Somby, for friluftslivet
- Jorunn Sottinen, for jordbruk
- Sverre Kimo Pedersen, for kyst- og fjordfiske
- Nancy Porsanger Anti, for reindrifta
- Frode Utsi, for reindrifta
- Reidar Larsen, for sjølaksefiske

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) har utført en ekstern sakkyndig utredning om bruk og rettsoppfatninger i feltet. Utredningen er tilgjengelig på [kommisjonens nettside](#).

3. Deatnu/Deanuvuotna 7. čielggadanguovlu

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 23. beaivve 2014 [Deanu/Deanuvuona 7. čielggadanguovlun](#). **Juovlamánu 31. beaivve muttus 2020 komišuvdna lea ožžon 41 dieđáhusa vejolaš vuoigatvuođain** dán čielggadanguovllus. Dát dieđáhusat leat biddjon [komišuvnna neahttasiidduide](#).

Covid-19 ja njoammundilálašvuođa geažil fáktádieđuidčohkken 7. čielggadanguovllus lea mañiduvvon jagis 2020.

Jurdda lei bovdet gulaskuddančoahkkimii daid geat leat sádden vuoigatvuođadieđáhusaid mañjá go komišuvdna lei lágidan gulaskuddančoahkkimiid jagis 2019. Ii leat menestuvvan lágidit dán čoahkkima 2020:s, muhto komišuvdna čuovvula ášši nu johtilit go vejolaš. Gulaskuddančoahkkimiid ulbmilin lea háhkat dieđuid daid iešguđetge dieđáhusaid/gáibádusaid birra. Beroštusovddasteaddjit oassálastet maid dáid čoahkkimiin.

Komišuvnna [beroštusovddasteaddjit 7. Čielggadanguovllus Deanus/Deanuvuonas](#) leat:

- Viktor Trosten, fástaássi meahcásteaddjit
- Katri Sarak Somby, olgunastin
- Jorunn Sottinen, eanadoallu
- Sverre Kimo Pedersen, riddo- ja vuotnaguolásteapmi
- Nancy Porsanger Anti, boazodoallu
- Frode Utsi, boazodoallu
- Reidar Larsen, mearraluossabivdu

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) lea čađahan olgguldas áššedovdi čielggadeami geavaheami ja riekteádejadiid birra čielggadanguovllus. Čielggadeapmi lea gávdnamis [komišuvnna neahttasiidduin](#).

4. Felt 8 Kautokeino

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 18. september 2017 [felt 8 Kautokeino](#). Kommisjonen har per **31. desember 2020 mottatt 44 meldinger om mulige rettigheter** i feltet. Disse er tilgjengelige på [kommisjonens nettsted](#).

Kommisjonen har i 2020 oppnevnt interesserepresentanter i felt 8 Kautokeino. Interesserepresentantene skal ved å følge kommisjonens arbeid, bidra til å sikre et bedre grunnlag for kommisjonens arbeid og rapport.

Kommisjonens [interesserepresentanter i felt 8 Kautokeino](#) er:

- Kristine Nystad, for fastboende utmarksbrukere
- Anton Leier Dahl, for friluftslivet
- Kirsten Berit Gaup Hætta, for jordbruket
- Aslak J. Eira, for reindrifta
- Karen Marie Eira Buljo, for reindrifta
- Inga Karen Anna Logje Gaup, for reindrifta

I felt 8 har kommisjonen i 2020 måttet utsette flere møter. Det var planlagt et første møte med interesserepresentantene i felt 8. Videre har et planlagt møte med Kautokeino kommune blitt utsatt flere ganger. Kommisjonen vil gjennomføre de planlagte møtene så snart det er mulig.

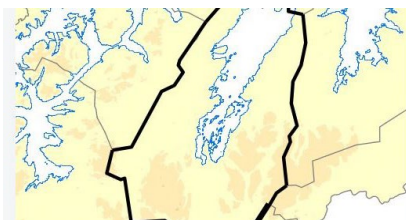
Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) har levert den eksterne sakkyndige utredningen om faktisk bruk og rettsoppfatninger i feltet. Gjennomgangen av utredningen som kommisjonen gjør sammen med interesserepresentantene er utsatt på grunn av covid-19 og smittesituasjonen. Etter en slik gjennomgang vil utredningen bli offentlig.

5. Felt 9 Porsanger

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 16. september 2020 oppstart i nytt utredningsfelt, som er [felt 9 Porsanger](#). Kommisjonen har **pr 31.12.2020 mottatt 13 meldinger om mulige rettigheter i feltet**. Meldingene er tilgjengelige på [kommisjonens nettsted](#).

Kommisjonen har etter en anbudsrunde inngått kontrakt med Norsk Institutt for kulturminneforskning (NIKU). NIKU skal gjøre en ekstern sakkyndig utredning for kommisjonen om bruk av utmark og fiskeplasser i sjø, samt rettsoppfatninger i felt 9. Dette arbeidet vil være en del av faktagrunnlaget for kommisjonen.

4. Guovdageaidnu

8. čielggadanguovlu

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 18. beaivve 2017 [Guovdageainnu 8. čielggadanguovlun](#). **Juovlamánu 31. beaivve muttus 2020 komišuvdna lea ožžon 44 dieđáhusa vejolaš vuoigatvuođain** dán čielggadanguovllus. Dát dieđáhusat leat biddjon [komišuvnna neahttasiidduide](#).

Jagi 2020 komišuvdna lea nammadan beroštusovddasteddjiid 8. čielggadanguovlui Guovdageidnui. Beroštusovddasteaddjit galget čuovodettiin komišuvnna barggu leat mielde sihkkarastimin buoret vuođu komišuvnna bargui ja raportii.

Komišuvnna [beroštusovddasteaddjit 8. Čielggadanguovllus Guovdageainnus](#) leat:

- Kristine Nystad, fástaássi meahcásteaddjit
- Anton Leier Dahl, olgunastin
- Kirsten Berit Gaup Hætta, eanadoallu
- Aslak J. Eira, boazodoallu
- Karen Marie Eira Buljo, boazodoallu
- Inga Karen Anna Logje Gaup, boazodoallu

8. čielggadanguovllus komišuvdna lea jagi 2020 ferten mañidit mánga čoačkima. Lei jurdda lágidity vuosttaš čoačkima 8. čielggadanguovllu beroštusovddasteddjiiguin. Dasto leat gártan moddii mañidit čoačkima maid leimmet plánen doallat Guovdageainnu suohkaniin. Komišuvdna lágida buot plánejuvvon čoačkimiid nu fargga go vejolaš.

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) lea geigen komišuvdnii olgguldast áššedovdi čielggadeami čielggadanguovllu geavaheami ja riekteádejeumiid birra. Covid-19 ja njoammundili geažil komišuvdna lea mañidan dán čielggadeami dárkkisteami maid lei plána čađahit ovttas beroštusovddasteddjiiguin. Áššedovdi čielggadeapmi almmuhuvvo mañjá go namuhuvvon dárkkisteapmi lea čađahuvvon.

5. Porsáŋgu 9. čielggadanguovlu

Finnmárkokomišuvdna almmuhii čakčamánu 16. beaivve 2020 ođđa čielggadanguovllu, namalassii [9. čielggadanguovlu Porsáŋgu](#). Komišuvdna lea **juovlamánu 31. beaivve muttus 2020 ožžon 13 dieđáhusa vejolaš vuoigatvuođain** dán čielggadanguovllus. Dát dieđáhusat leat biddjon [komišuvnna neahttasiidduide](#).

Fálaldatgilvuu bokte komišuvdna lea šiehtadan kontrávtta NIKU:in (Norsk Institutt for kulturminneforskning). NIKU galgá čađahit olgguldast áššedovdi čielggadeami komišuvnna ovddas 9. čielggadanguovllu meahccegeavaheami, mearraguolástansajiid ja maddái riekteoainnuid birra. Dát bargu lea oassin komišuvnna fáktádiehtovuodus.

6. Kommunikasjon

For å sikre en god og åpen prosess er det viktig at befolkningen i Finnmark har kunnskap om kommisjonens arbeid. Kommisjonen har derfor vektlagt informasjon og kommunikasjon.

På kommisjonens nettside gjøres mest mulig av grunnlagsdokumentene tilgjengelige. Blant annet publiseres innkomne meldinger om mulige rettigheter, arbeidene som er utført av sakkyndige og annet materiale som kan gi innsikt i og informasjon om kommisjonens arbeid. Nettsiden er på norsk og samisk.

Kommisjonen har erfart at informasjons-/folkemøter, høringsmøter og annen kontakt med befolkningen, meldingsfremsettere og andre i de ulike feltene, er nødvendige bidrag til arbeidet med å opplyse saken før det konkluderes om rettighetsforholdene i feltet. I denne kontakten benytter kommisjonen de språkene som er naturlig i vedkommende felt. Meldingsfremsettere, vitner og andre får anledning til å benytte det språket de ønsker.

7. Sikring av muntlige kilder

Kommisjonen har i 2020 fortsatt arbeidet med å sikre muntlige kilder i områder der tradisjonell bruk av utmarka og sjø- og fjordområder i liten grad er skriftlig dokumentert. Hensikten er å sikre informasjon som kan være viktig for kommisjonens arbeid. Arbeidet er forsinket i 2020.

Kommisjonen har så langt samlet inn 149 intervjuer av eldre personer i områder som ikke er/var lyst ut som felt.

8. Likestilling

Kommisjonen arbeider utfra at det er viktig å synliggjøre både kvinners og menns bruk av utmark og sjø- og fjordområder i Finnmark. Dette følges opp blant annet i arbeidet som de sakkyndige gjør (i kravspesifikasjon), ved oppnevning av interesserepresentantene og ved utvelgelse av informanter/vitner til høringsmøter, bevisopptak og i prosjektet med muntlige kilder.

6. Gulahallan

Sihkkarastin dihtii buori ja rabas proseassa, lea dehálaš ahte Finnmarkku álbmot dovdá komišuvnna barggu. Dan dihtii lea komišuvdna deattuhan diehtjuohkima ja gulahallama.

Komišuvnna neahttasiidduin almmuhat nu ollu vuođđodokumeanttaid go vejolaš. Earret eará almmuhat vuoigatvuođadieđáhusaid mat bohtet komišuvdnii, čielggademiid maid áššedovdit čađahit, ja eará čállošiid mat addet dieđuid komišuvnna barggus. Neahttasiidu lea sihke sámegillii ja dárogillii.

Komišuvdna lea vásihan ahte diehtjuohkin-/álbmotčoahkkimat, gulaskuddančoahkkimat ja eará oktavuoha álbmogiin, oasehasaiguin ja earáiguin iešguđetge čielggadanguovlluin, leat dárbašlačča čielggadan dihtii ášši ovdal go komišuvdna konkludere guovllu vuoigatvuođadili. Dáid oktavuodaid olis komišuvdna geavaha dan giela maid lea lundolaš geavahit dan guovllus. Dieđáhusovddideaddjit, vihtanat ja earát besset geavahit dan giela maid háliidit.

7. Njálmmálaš gálduid sihkkarastin

Jagi 2020 komišuvdna lea joatkán barggu sihkkarastit njálmmálaš gálduid guovlluin gos árbevirolaš meahce- ja mearra/vuotnaguovlogeavaheapmi ii leat olus čálalaččat duođaštuvvon. Ulbmil dainna bargguin lea sihkkarastit dieđuid mat sáhttet leat dehálaččat komišuvnna bargui. Dát bargu lea maŋŋonan 2020:s.

Dán rádjai komišuvdna lea čohkken 149 jearahallama mat lea dahkkon vuorrasat olbmuiguin guovlluin mat eai leat/ eai leamaš almmuhuvvon čielggadanguovlun.

8. Dásseárvu

Komišuvnna mielas lea dehálaš ahte sihke nissonolbmuid ja almmáiolbmuid meahce- ja mearra/vuotnaguovlogeavaheapmi čalmmustahttojuvvo. Dán čuovvulat sihke dan barggus olis maid áššedovdit čađahit (gáibádusčilgehusas), beroštusovddasteddjiid nammadeami olis, ja go válljet árbedihtiid/vihtaniid gulaskuddančoahkkimiidda, duođaštusčohkkenjearahallamiidda ja prošeavttaide gos lea sáhka čohkket dieđuid njálmmálaš gálduin.

9. Kartleggingsarbeidet

fremover

I **felt 4 Karasjok** pågår utredningsarbeidet med 30 meldinger som gjelder interne rettsforhold i reindriften. I 2021 vil kommisjonen i felt 4 arbeide med delrapporten om interne reindriftsrettigheter. Dette innebærer også innhenting av informasjon fra arkiver, i tillegg til at av de som har sendt inn rettighetsmeldinger vil bli kontaktet for oppfølgingsspørsmål. Det er fortsatt for tidlig å anslå når dette vil være ferdig.

I **felt 7 Tana/Tanafjorden** vil kommisjonen, så sant situasjonen tillater det, avholde et høringsmøte der de som har sendt inn meldinger etter siste høringsmøte i 2019 blir innkalt. Videre vil kommisjonen fortsette med beviskringsintervjuer av personer som er oppgitt som vitner/informanter i rettighetsmeldingene.

I **felt 8 Kautokeino** vil kommisjonen i 2021 møte interesserepresentantene i feltet for første gang (utsatt fra 2020). Interesserepresentantene skal følge kommisjonens arbeid, blant annet bidra med innspill til sakkyndige utredninger og innsendte rettighetsmeldinger.

Kommisjonen vil i 2021 fortsette arbeidet med å intervjuer de eldste informantene/vitnene som er oppgitt av meldingsfremsettere i rettighetsmeldingene.

Den eksterne sakkyndige utredningen som er gjort av NIKU, vil når den er ferdig legges på kommisjonens nettside. Den sakkyndige utredningen vil være en del av kommisjonens faktagrunnlag i feltet.

I **felt 9 Porsanger** tar kommisjonen sikte på å avholde et folke-/informasjonsmøte i 2021. De eksterne sakkyndige, NIKU, vil arbeide med utredningen om bruken i feltet.

Utenom utlyste felt tar kommisjonen også i 2021 sikte på å fortsette arbeidet med å sikre muntlige kilder (intervjuer eldre). Det pågår prosjekter som avsluttes i 2021, der Samisk nærings- og utredningssenter (SEG) etter anbudsrunder gjør oppdraget for kommisjonen. Kommisjonen vil videre gjøre beviskringsintervjuer med personer som meldingsfremsettere har oppgitt som vitner/informanter (i innkomne rettighetsmeldinger/krav).

9. Boahttevaš kártenbargu

4. čielggadanguovllus Kárášjogas joatká bargu čielggadit 30 dieđáhusa boazodoalu siskkáldas riektediliid birra. Jagi 2021 komišuvdna bargá oasseraporttain mas gieđahallo boazodoalu siskkáldas vuoigatvuođadiilli. Dán barggu olis ohcat maid dieđuid arkiivvain lassin dasa ahte váldit oktavuođa daiguin geat leat sádden vuoigatvuođadieđáhusa, ja bivdit sis lassidieđuid. Lea ain mendo árrat einnostit goas dát bargu gárvvistuvvo.

7. čielggadanguovllus Deanus/ Deanuvuonas áigu komišuvdna – jus lea vejolaš – lágídit gulaskuddančoahkkima gosa bovdet sin geat leat sádden vuoigatvuođadieđáhusa maŋŋá maŋimuš gulaskuddančoahkkima mii lei jagis 2019. Dasto komišuvdna joatká sihkkarastimin duođáštusaid dakko bokte ahte jearahallat olbmuid geat leat almmuhuvvon vihtanin/informántan vuoigatvuođadieđáhusain.

8. čielggadanguovllus Guovdageainnus vil áigu komišuvdna 2021:s deaivvadit beroštusovddasteddjiiguin vuosttaš gearde (maŋiduvvui 2020:s). Beroštusovddasteaddjit galget čuovvut komišuvnna barggu ja earret eará buktit cealkámušaid áššedovdi čielggadeimiide ja vuoigatvuođadieđáhusaide mat leat sáddejuvvon komišuvdnii.

Jagi 2021 komišuvdna joatká jearahallat boarrásamos informánttaid/vihtaniid geaid dieđáhusovddideaddjit leat almmuhan vuoigatvuođadieđáhusaineaset.

Go olgguldas áššedovdi čielggadeapmi maid NIKU čađa lea gárvvistuvvon, dat biddjo komišuvnna neahttasiidduide. Áššedovdi čielggadeapmi lea komišuvnna diehtovuodu oassin čielggadanguovllus.

9. čielggadanguovllus Porsáŋggus lea komišuvnna jagis 2021 jurdda lágídit álbmot-/ diehtujuohkinčoahkkima. Olgguldas áššedovdit, namalassii NIKU, čielggada guovllu geavaheami.

Go lea sáhka **guovlluin mat eai leat vel almmuhuvvon čielggadanguovllun** komišuvnna lea jurdda maiddái jagi 2021 joatkit sihkkarastimin njálmmálaš gálduid (jearahallat vuorrasat olbmuid). Leat prošeavttat jođus mat galget loahpahuovot jagi 2021, main Sámi ealáhus- ja guorahallanguovddáš fáladatgilvuid vuodul čađaha dáid barggaid komišuvnna ovddas.

Dasto komišuvdna áigu jearahallat olbmuid geaid dieđáhusovddideaddjit leat almmuhan informántan/vihtanin (vuoigatvuođadieđáhusaineaset).

10. Kort om status siden oppstart

Finnmarkskommisjonen har vært i operativ virksomhet siden februar 2009. Kommisjonen tar stilling til innkomne rettighetsmeldinger/krav, og gjør egne undersøkelser om historiske bruks- og eierrettigheter i et felt. **Kommisjonens konklusjoner i et felt publiseres som en rapport.**

- **Felt 1 Stjernøya/Seiland**, kunngjort februar 2009, avsluttet mars 2012. Rapporten og oppsummeringen av konklusjonene finnes på [kommisjonens nettside](#).
- **Felt 2 Nesseby**, kunngjort februar 2009, avsluttet februar 2013. Rapporten og oppsummeringen av konklusjonene finnes på [kommisjonens nettside](#).
- **Felt 3 Sørøya**, kunngjort mars 2010, avsluttet oktober 2013. Rapporten og oppsummeringen av konklusjonene finnes på [kommisjonens nettside](#).
- **Felt 5 Varangerhalvøya øst** (Vadsø og Vardø) kunngjort mars 2011, avsluttet juni 2014. Rapporten og oppsummeringen av konklusjonene finnes på [kommisjonens nettside](#).
- **Felt 6 Varangerhalvøya vest** (Båtsfjord og Berlevåg) kunngjort mai 2013, avsluttet oktober 2015. Rapporten og oppsummeringen av konklusjonene finnes på [kommisjonens nettside](#).
- **Felt 4 Karasjok – delrapport** ble offentliggjort 11. desember 2019. Fellet ble kunngjort 25. januar 2011. Rapporten og kortversjonen av rapporten finnes på [kommisjonens nettside](#).

www.finnmarkskommisjonen.no

10. Oanehaččat stáhtusa birra álggu rájes

Finnmárkokomišuvdna leamaš operatiiva doaimmas guovvamánu 2009 rájes. Komišuvdna árvvoštallá vuoigatvuođadieđáhusaid/gáibádusaid mat leat sáddejuvvon komišuvdnii, ja čađaha iskosiid historjjálaš geavahan- ja eaiggáduššanvuoigatvuođaid hárrái čielggadanguovlluin. **Komišuvnna konklusuvnnat čielggadanguovlluin almmuhuvvojit raportan.**

- **1. čielggadanguovlu Stierdná/Sievju**, almmuhuvvui guovvamánu 2009 ja gárvvistuvvui njukčamánu 2012. Raportta ja konklusuvnnaid čoahtkái geasu gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).
- **2. čielggadanguovlu Unjárga**, almmuhuvvui guovvamánu 2009 ja gárvvistuvvui guovvamánu 2013. Raportta ja konklusuvnnaid čoahtkái geasu gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).
- **3. čielggadanguovlu Sállan**, almmuhuvvui njukčamánu 2010 ja gárvvistuvvui golggotmánu 2013. Raportta ja konklusuvnnaid čoahtkái geasu gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).
- **5. čielggadanguovlu Nuorta Várnjárga** (Čáhcesuola ja Várggát) almmuhuvvui njukčamánu 2011 ja loahpahuuvvui geassemánu 2014. Raportta ja konklusuvnnaid čoahtkái geasu gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).
- **6. čielggadanguovlu Oarje Várnjárga** (Báhca vuotna ja Bearalváhki) almmuhuvvui miessemánu 2013 ja loahpahuuvvui golggotmánu 2015. Raportta ja konklusuvnnaid čoahtkái geasu gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).
- **4. čielggadanguovlu Kárašjohka – oasseraporta** almmuhuvvui juovlamánu 11. beaivve 2019. Čielggadanguovlu almmuhuvvui ođđajagimánu 25. beaivve 2011. Raportta ja raportta oanehisvešuvnna gávnnat [komišuvnna neahttsiidduin](#).

www.finnmarkskommisjonen.no

Kommisjonsmøter/ Komišuvdnačoahkkimat 2020

Dato/Beaivi	Sted/Báiki
28. – 30. januar / Ođđajagimánu 28. – 30. b.	Oslo
25. – 26. mars/ Njukčamánu 25. – 26. b.	Telefonmøte/ Telefončoahkkin
17. – 19. juni/ Geassemánu 17. - 19. b.	Virtuelt møte/ Virtuála čoahkkin
24. – 26. august/ Borgemánu 24. – 26. b.	Virtuelt møte/ Virtuála čoahkkin
12. - 14. oktober/ Golggotmánu 12. - 14. b.	Virtuelt møte/ Virtuála čoahkkin
1. – 2. desember/ Juovlamánu 1. – 2. b.	Virtuelt møte/ Virtuála čoahkkin

Andre møter og representasjoner i 2020/ Eará čoahkkimat ja ovdasteamit 2020:s

Dato/Beaivi:	Beskrivelse/Čilgehus:	Deltatt/Oassálasti:
6. februar/ Guovvamánu 6. b.	Innlegg om eiendomshistorien i Finnmark på Justisdepartementets markering av Knut Helge Reinskou/ Ovdanbuktin Finnmarkku opmodathistorjja birra, logaldalli Knut Helge Reinskou	Jon Gauslaa med innlegg/ doalai sáhkavuoru.
11. februar/ Guovvamánu 11. b.	Kirsti Strøm Bulls foredrag om reindrifstrett i regi av Juristforbundets pensjonistforening/ Kirsti Strøm Bulla logaldallan boazodoallorievtti birra, lágideaddji Juristalihtu penšunistasearvi	Hilde Heggelund
14. februar/ Guovvamánu 14. b.	Kurs med Giellatekno, i Tana/ Giellatekno-kursa Deanus	Sekretariatet ved Juhán Niillas Wigelius, Synnøve Solbakk og/ja Helge Aslaksen Ravna, čállingottis
14. februar/ Guovvamánu 14. b.	Informasjon om Finnmarkskommisjonen for FNs Permanente Forum for urfolk/ Diehtujuohkin ON:a eamiálbmoigiid bastevaš forumii	Ole Henrik Magga med innlegg/ doalai sáhkavuoru
12. - 13. mars/ Njukčamánu 12. – 13. b.	Samerettskurs i Alta i regi av Juristenes Utdanningssenter/ Sámeriektekursu Álaheajus, lágideaddji Juristtaid oahppoguoovddáš	Veronica Andersen og sekretariatet ved Maret Aile Sara, čállingottis